

פרטי כל מס' יט' 2/

מליבת ועדת העבודה

ביום ג', ג' בניסן תש"י (21.3.50)

נוכחים חברי הועדה:
היו"ר ע. גלובמן
ס. אונא
ס. בנסוב
נ. הרפז
ח. כהן-טגורי
י. גיל
ח. רובין
י. שמחוני

טוזמנים: י. גוריון - טנהל משרד השיקום

ח. וילקנפלג - מטעם משרד המספטים
ד"ר קיטרון - מטעם משרד המספטים
גב' וורנר - מטעם משרד המספטים
טר שלי - מטעם משרד המספטים

סדר-היום: 1. חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון), תש"י - 1950.

2. חוק מטפחות החללים (תגמולים ושיקום) תש"י - 1950.

הישיבה נפתחה בשעה 10.30.

היו"ר ע. גלובמן: אני פותח את הישיבה.

נתחיל בחוק הנכים (תגמולים ושיקום).

(קורא את החוק). מה הם התקונים?

טר שלי: אני חייב להתנצל תחילה בפני הועדה

על כך שאנו מתקנים כעת בספר הכחול.

במקרה שלחה הממשלה את ההצעה לדפוס, לפני שלחה לנו אותה קודם לכן, כפי שהיא עושה תמיד.

הנוסח הכתוב בספר הכחול עלול להטעות,

והתיקון נא כדי לסנוע כל טפשות. בספר כתוב: "בתקופת שירותו עקב

שירותו" וארבע המלים האלה טוטבות על כל שלושת המקרים, שבאו לחייל

מסוחרר כתוצאה מטחלה שחלה בה, או מהחמרת טחלה שאירעה, או שחבלה

שחבלה. כל זה כנזי על הפסיק שבא לאחר המלה "שחבל", זה נכון אולי

מבחינת הכתיבה, אבל קשה לבנות חוק רק על פסיק. קודם כל צריך להיות

ברור שתקופת שירותו ועקב שירותו" מוטבים על כל שלושת המקרים.
זה נותן מקום לסעות. אם אני קורא: שבאו לחייל מיוחד כתוצאה
מהחמרת חלה שאירעה בתקופת שירותו עקב שירותו", אינני יודע
מה אירעה, החמרה או המחלה וזה חשוב, כי צריך שהחמרה תחול
בתקופת השירות ולא המחלה עצמה.

היו"ר ע. גלובמן: לי הסבירו, כי בשעתו היתה דעה שאנשים
אשר נמצאו חולים מקודם, אבל מחלת
החמרה, יכולים להגיש תביעות לפצויים. היכן זה כנזב?

מר שלי: בתיקון זה ברור. אם אני אומר:
איבוד הכושר בא לחייל מיוחד כתוצאה של
אחת מאלה שאירעה בתקופת השירות; או מחלת אירעה, או החמרה אירעה.
בתיקון אין מקום לספק ואילו בניסוח הקודם יש מקום לסעות.

י. גוריון: ברצוני להסביר את תוכן הענין הטוב
בזה. ^{מר}שלי הסביר את התיקון היחיד
שנוסף עכשיו, לאחר שהומצאו לכט הטפסים של התיקון המוצע. מהו
התיקון המוצע? בחוק שאושר קודם לכן דברנו רק על אנשים שחלו או
נפגעו תוך השירות, עקב השירות. בהמשך עבודתנו הוברר לנו שישנם
מקרים רבים שהרופאים קובעים, שאמנם המחלה שהאיש הזה חולה בה קננה
בו לפני שהוא גויס לצבא, אבל עקב שירותו הוחמרה המחלה הזו, עד
כדי איבוד כושר עבודה. אנו מציעים, איפוא, שגם אנשים כאלה, שמחלתם
הוחמרה בזמן השירות, ייהנו מהזכויות הנקבעות. זהו תוכן התיקון.
כאשר הוצע התיקון לראשונה, לא היה ברור
אם הזכויות הניתנות כתוצאה ממחלה שחלה בה החייל, או מחמת החמרה איו,
או
שאירעה חבלה שנחבל. לא היה ברור אם המלה "אירעה" מתייחסת למחלה או
להחמרה. על כן בא התיקון הלשוני.

ח. רובין: אני מציע לסחוק את המלים, עקב שירותו".
הרעיון המוצע כאן הוא כזה: אדם שהיה חולה
לפני שהתגייס, אבל בעקבות שירותו החמירה מחלתו, צריך לקבל את
הזכויות הניתנות. אבל כיצד אפשר בכלל להוכיח את הקשר הסיבתי
בין השירות בצבא להחמרת המחלה? אני חושב שקשה מאד להוכיח את הדבר

הזה. הפתרון יכול להיות רק זה, שהרופאים במסקנותיהם יקבעו לפעמים עמדה לפנים המסורת הדין. אני חושב שמקרים של החמרת המחלה לא יהיו רבים, והמלים שהצעתי למחוק, מיותרות גם מנקודת ראות מטרד הבטחון.

הנוסח שאני מציע יהיה, אם כן:

"נכות" פירושה - איבוד הכושר לפעול פעולה רגילה, בין גופנית ובין שכלית, או פחיתתו של כושר זה, שבאו לחייל מיוחד כתוצאה של אחת מאלה שאירעה בתקופת שירותו:

1. מחלה

2. החמרת מחלה

3. חבלה בעקב שירותו."

ט. אונא: איך קובעים שהמחלה החמירה עקב השירות?

ישנן מחלות שבאופן טבעי מחמירות והולכות.

בדיון הקודם נגענו בנקודה זו והיא נשארה פתוחה. הייתי הוצה לדעת איך המטרד מתאר לו שאפשר כאן להגיע לידי קביעה מניחה את הדעת, אשר אינה רחבה מדי, כי לפי דעתי צריך מאד להזהר בנקודה זו.

ט. בנטוב: אינני רואה דרך אחרת מאשר למחוק את שתי

המלים "עקב שירותו". בצבאות אחרים הנוהג

הוא, כפי שידוע לי, "פיט אין - פיט ארוט". יכולים להיות שני דברים:

או שקרה לחייל דבר מה בזמן השירות, או שנתקבל לצבא במצב שלא היה

צריך להתקבל בו. מה ז"א המחלה החמירה? אם היה חולה או היתה לו

נטייה למחלה, לא היו צריכים לקבל אותו לצבא; אם קבלו אותו, חשבו

אותו למספיק בריא; אם היה בריא וחלה, צריך לתת לו פצויים. אסור

לשכוח, שאם אשר אינו מתקבל לצבא ומחלתו מתפתחת, יכול להיות לו ביטוח,

יכולים להיות לו אולי חסכוניות מסוימים, הוא יכול לגשת לקופ"ח וכד'.

אולם, חייל במצב זה שמחלתו החמירה בזמן השירות, אין לו את כל

הדברים האלה. אפשר, אמנם, למעון שלמפרע היתה לו נטייה למחלה ולא ראו

זאת. אבל היות ואני מניח שבדרך כלל הבדיקה היא די מפורטת, ודאי יהיה

רק מספר קטן של מקרים מסוג זה.

לכן אני מציע, לא לסבך את החוק ולמחוק

את המלים: "עקב שירותו".

י. גיל:

בתוקף נסיוני, אני חושב שהמלים „החסרת מחלה“

הן רק לטובת החייל. חייל מעלים את

מחלתו, במקרים רבים, בזמן שנכנס לצבא, ובייחוד עשו זאת רבים באותם הימים של 30 בנובמבר עד 31 בדצמבר, כשלא היתה אורגניזציה מלאה, יכול היה חייל לעשות זאת. אם יהיה כפוב בחוק רק „שאירעה בתקופת סירותו“ ואח"כ יהכח שהוא נכנס לצבא כשהיה חולה, לא יוכל לדרוש את הפצויים.

לכן אני חושב, שההצעה המשותפת של חברי

הועדה רובין ובנטוב, רק תזיק לחייל.

א. כהן:

אני, בדרך כלל, בעד מידת הרחמים בניצוע

החוק, אבל בעד מידת הדין בכתיבת החוק.

אתן דוגמה: אם חייל בתקופת חופשה ממוטכת מהסירות, הצטנן ולקה בדלקת הריאות, אינו צריך לקבל פצויים כחייל שחלה בתקופת הסירות עקב הסירות.

י. גוריון:

הנקודה הזו היא חשובה ורצינית ויש צורך

להבין את הפרטים. בפעם הקודמת כאשר

דברנו על פירוש המלה „נכות“, קבלנו את הדעה /^{אשר} הממשלה הביאה והיא,

שבכלל יש להתחשב רק במקרים של אנשים אשר חלו באופן ישיר, או

נחבלו באופן ישיר, בתקופת הסירות ועקב הסירות. אם באנו עכשיו להציע

תיקון זה, הרי עשינו זאת /^{הנאיל} הוברר שיטנו סוג אנשים שבזקק לתשלומים

שגם שמחלתו הוחמרה. אין הדבר מתיחס למספר קטן של אנשים. מבין

6.000 משוחררים מפאת סוג נריאות נמוך, רק 2.000 הם מן הסוג

הקבוע בחוק, כלומר - שנחבלו או חלו באופן ישיר בצבא ו-4.000

נמנים על הסוג השני, מהם, אנשים אשר שוחררו מן הצבא מיד לכניסתם,

או לא שוחררו מן הצבא /^{אלא} הוכנסו למוסדות רפואיים של הצבא, ביום

כניסתם לצבא או חודש אחרי זה וסעבה אי- /^{שחרורם היתה} רק מתוך רחמים, שלא

להוציאם לרחוב. מהם אנשים חולי ריאות וחולי רוח, אנשי גח"ל אשר

באו מחו"ל, ולא הספיקו לבדוק אותם היטב. בהגיעם ארצה הם לא נשלחו

למטלטים או לקרב, אלא ישר לבתי-החולים. לגבי אנשים אלה ברור,

שמחלתם או חבלתם היתה קודמת להתגיטותם.

צריך להיות ברור לחברי הועדה, שיטנה
אפשרות לקבוע אם אדם נפגע עקב הטרדות או, לא עקב הטרדות. אם אדם
חולה טחפת, או חלה בטחפת עקב טרתו במסלטים ובקרבות, או הוחרה
מחלתו בתנאים אלה, אפשר לקבוע זאת מיד. אבל אם אדם לא זכה לצאת
למסלס או אפילו לא יטב במסרד, אלא נשלח מיד לבתי-החולים, ברור
שמחלתו לא החמירה עקב טירות. לאנשים אלה אינן מגיעות הזכויות
הניתנות לאנשים אשר נפגעו עקב הטרדות או פגיעת החטרה
אשר לדברי בנטוב, יחד עם המועג של
ישנם מוטגים נוטפים בצבאות הארצות
האנגלו-סכטיות: סרביז קונסקסד דיס-אביליטי
נאן סרביז קונסקסד דיס-אביליטי
גם ישנם מוטגים אשר יש להם זכויות
והזכויות הן שונות: לאדם אשר נכותו קטורה בטרדות, מטלמים
סכום מסוים בתור פיווי, ולאדם אשר הכירו בנכותו, אבל היא לא היתה
קטורה בטרדות, מטלמים סכום יותר קטן.
אתם צריכים לזכור את / ^{שבהם} התנאים שחיינו
בתחילת המלחמה ולדעת, סרביז העלימו מחלתם, כי רצו לטרת את
הטרינה. אבל היו גם אלמנטים, והם אינם מעטים, אשר מלכתחילה חפסו
להם סקלט בתוך הצבא. ברור, טאנו מוכרחים להיות טאס זהירים בענין
זה ולהקפיד על כך שרק עקב הטרדות, יוכלו לקבל את הפצויים.
היו"ר ע. גלובסן: כאשר קבלנו בוועדת העבודה את חוק הנכים,
ובסעיף זה לא היו הסתעויות, היתה הערה
כללית סכל חברי הועדה כמעט, שהיות וישנם נכים שמחלתם החמירה, אנו
רוצים להכניס תיקון בחוק זה, אולם לא היה אז די חומר. ב"כ המטסלה
סען כי המטסלה עדיין לא בדקה את הענין ובקש שהות לבדוק את הענין
עד תוסו, מתוך הודעה כי בינתיים, בצורה זו או אחרת, תומכים גם
עכשיו באלה ולא מוזניחים אותם.
חוק זה בא להרחיב את המוטג הזה, כי אדם
שחלה קודם ומחלתו החמירה עקב טירותו, גם כן יקבל את הפצויים.
כולנו זוכרים, לא רק במטקים, כי אם גם
בערים, איך נעשו הבדיקות לפני הגיוס לצבא. לא היו מטפיק רופאים ולא

היו סכטירים סספיקים. לא היו סכטירים לבדיקת ריאות ולב. תיקון זה של "החמרה" או לא החמרה בא כוראי לאחר התיעצות עם הטירות הרפואי של צבא הגנה לישראל. אין כעת סקוט לתיקון כפול, כי אם נעשה זאת, אנו לוחצים על המסמלה להגיע לכך שהיא מטען כי אלה שהיו ב"הגנה" או בקבוצות שלחמו נגד הכנופיות ואין להם מעוררות שהם נכיים, לא יקבלו פצויים וזה רק יזיק לאנשים עצמם.

מסוט כך אני מציע, שלא נשנה את החוק

היסודי ונקבל את ההרחבה שהמסמלה מציעה כעת.

ח. רובין: אני דורס הצבעה על הצעתי.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת היו"ר להשאיר את הסעיף כמו שהוא - רוב
בעד הצעתו של חבר הועדה סר רובין - סיעוט.
הוחלט להשאיר את הסעיף כמו שהוא.
ח. רובין סומר לעצמו זכות הסתיגות.

י. גוריון: בחוק הסקורי נכתב התאריך 30.5.48.

בטעת הוכוח בכנסת הצהיר ראט המסמלה

שבתקופה הזו, גם אנשים אשר לחמו באופן סאורגן נגד פולטים ערבים או כנופיות, יוכלו להננה מהזכויות. אח"כ הוברר שפעולות כאלה בחלקים מסוימים של הארץ, ביחוד בירוסלים, נעשו גם לאחר תאריך זה. בירוסלים היתה ההצטרפות של אצ"ל לצבא הגנה לישראל רק בספטמבר 1948 ובין סאי לספטמבר נעשו פעולות סוטכסות של ההגנה עם אצ"ל. על כן, בכדי להיות עקביים להצהרת ראט המסמלה, אנו מציעים להאריך את התקופה עד 31 בדצמבר 1948.

ס. אונא: האם זה נוגע לחברי המסקים אשר לא נחטבו

כאנטי צבא, אבל למעשה שרתו בו?

י. גוריון: ברור שזה כולל גם את חברי המסקים האלה.

ח. רובין: שאלת סר אונא היא במקופה. עד כמה שידוע

לי, לא היתה הכרות סר הנסחון בסטח זה.

ס. בנסוב:

האם הכוונה היא לאותן הפעולות

אשר נעשו בפיקוח המוסדות המוטמכים?

אני יודע שבתקופה זו היו גם פעולות לא מעוררות ביותר וייתכן שגם בהן נפלו קרבנות. האם אנשים שמצד אחד לחמו נגד הפולשים ומצד שני עשו דברים אחרים, יקבלו את הזכויות שהחוק מעניק? אני מציע שיהיה כתוב בחוק כי הוא יחול רק על קרבנות של פעולות שהיו לפי החלטה או פקודה של המוסדות המוטמכים.

הי"ר ע. גלובסן:

כאשר הבאנו בפני הכנסת את חוק הנכים,

טענה חברת הוועדה הגב' לסדן, שיש לומר

בפירוט "שירותי ההגנה". באה הודעה כי חברי ההגנה, יחול עליהם החוק לפי ה"רשומות". חנה לסדן דרשה הודעה ברורה, אבל לא עמדה על כך מבחינת הצבעה, אלא רק הביעה את דעתה בפני הכנסת. באה גם טענה שניה, מצד חבר הכנסת פרידמן-יילין ואיש מתנועת החירות שיכללו גם אותם. מר פרידמן-יילין אמר שאינו דורש זאת מבחינה פוליטית, או איסור לפעולות וכד', אלא מבחינה אנושית. הוא אמר כי הוא מבקש פעם אחת ולתמיד לסיים בפרשה הזו. שר הבטחון מטר אז הודעה, שאלה אשר לחמו נגד הכנופיות הערביות, יחול עליהם החוק, אבל אי אפשר היה אז לתקן את החוק כי זו היתה קריאה שליטת, וההודעה, לכן, פורסמה ב"רשומות".

אני קובע, כי לאחר הודעת שר הבטחון,

לא באה כל הודעה, הסתייגות או וכוח מאיזה חבר שהוא מועדת העבודה. ההודעה נתקבלה, אם בשביעת רצון או בשתיקה ועברנו לסדר-היום. ההכרזה פורסמה ב"רשומות". אינני מסיל ספק בכך שכל חברי ועדת העבודה בלי יוצא מן הכלל עוקבים אחרי כל פרסום ב"רשומות", ביחוד אלה הקשורים בחוקי ועדת העבודה מעבדת.

ס. בנסוב:

מדובר היה על נכים עד להקמת המדינה,

כשעדיין לא היה קיים צה"ל, ואפשר היה

לומר שלא כולם יכולים היו להיכלל במסגרת אחת. אולם, עם הכרזת המדינה והקמת הצבא, כל אדם יכול היה להכנס לצה"ל. היו כאלה שלא נכנסו. עכשיו באה הצעה האוסרת שגם אלה שלא נכנסו לצה"ל יכללו בחוק. כלומר, ישנה גם הרחבה של סוגים ולא רק של תאריכים.

היו"ר ע. גלובמן: אתה טועה. ההכרזה של סר הבטחון באה לגבי סוגים שונים. סר הבטחון הכריז אז, כי בירוסלים, למשל, היו פעולות מוטכמות גם לאחר ה-31 במאי. אפשר היה לחלוק על הכרזת סר הבטחון, אבל צריך היה לעשות זאת בטעתו. לא אגיד שבאופן פורמלי אין רשות להסתייג גם עכשיו. ההכרזה באה, פורסמה ב"רשומות", היתה מונחת במסך חדשים על שולחן כל חברי הכנסת והיו צריכים לערער אז, לפי הסדר הנהוג.

נ. הרפז: האם כוחות החי"ם נכללו בחוק?

י. גוריון: כן.

מ. בנטוב: אני מציע שבסעיף 1(א) יהיה כתוב:

"שירות צבאי" ו"שירות" פירושו -

(א) שירות בצבא הגנה לישראל;

(ב) לגבי התקופה שבין 30 בנובמבר

1947 (יז' בכסלו תש"ח) ובין 31 בדצמבר 1948 (כ"ט בכסלו תש"ט) -

(1) שירות בארגון ההגנה

(2) שירות בכל פעולה מאורגנת נגד

הכנופיות הערביות והצבאות הפולטים, שהתנהלה בפיקוח ארגון ההגנה

או צבא ההגנה לישראל."

י. גיל: סר בנטוב הסכים להרחבה עד מאי; לא

היתה כל הסתייגות מצדו, בכנסת או בוועדה.

גם אתמול בכנסת לא היתה התנגדות לסעיף הזה. אינני מבין מדוע אינו

מסכים להרחבה עד דצמבר.

אני חושב שיש לפצות את מספחות החללים

בלי להיכנס לחשבונות פוליטיים. סר הבטחון, בסובן זה, הצטיין ועמד

על הגנה באמרו שאינו נכנס להערכות פוליטיות, אבל הוא רוצה לעזור

למספחות החללים. אני חשבת סמר בנכוב יצטרף בלב שלם להצעה

זו, ואין כאן הבדל אם הפעולות היו בפיקוח ההגנה או לא. עובדה היא

שבירוסלים לא סודרו העניינים עד לחודש ספטמבר ויש להתחשב זה.

אני סציע, מתוך חברות לך בנטוב, שלא יכניס הסתיגות בענין זה, כדי לא לפתוח שוב את הפירצה שנסתמה פחות או יותר.

י. סמחוני: כשקבלנו את חוק הנכים היה כתוב בו: כל שירות שטר הבטחון יכריז עליו וכו', לגבי תקופה ידועה שהיתה עד ה-30 במאי. כעת מביאים לנו הארכה עד 31 בדצמבר ואני חושבת עלינו לקבלה.

אני חולקת על כך ששירות אומר הסתיכות

לארגון זה או אחר. שירות אומר - פעולה. על זה ניתנה הגדרה ב"רשומות". אינני צריכה לאשר שירות באצ"ל כמו שירות ב"הגנה". אני רק מאשרת את הכרזת שר הבטחון האומרת: "פעולות מוסמכות וכו'". אין באפשרותנו כעת להיכנס לכל דקדוקי המקרים. ודאי היו הרבה מקרים אינדיבידואליים וכבר הוגשו תביעות אינדיבידואליות, או תופענה תביעות כאלה במסדר השיקום. איננו יכולים להעלים עין מכך, שניתנה סמכות, ע"י הכרזה הזו, לחברים ששרתו ב"הגנה" ולא היו סגויסים בצבא, להיחשב כאנשים הזכאים להנות מחוק זה.

ח. כהן-מגורי: אני מתנגד להצעתו של בנטוב. אני

בעד זה שייאמר: כל פעולה מאורגנת

שנעשתה נגד הפולטים הערביים, מבלי להבדיל איזה פעולות.

י. גוריון: אנו עומדים בפני עובדות שאיננו יכולים

להתעלם מהן. לא אדבר על הצד היוריד, אלא

אם שר הבטחון רטאי להתקין תקנה, בלי לסאול את הכנסת, או אם הכנסת רטאית לבוא אח"כ ולהציע תיקונים לתקנות שהתקין. אבל עובדה היא,

שבסוף דצמבר התקין שר הבטחון תקנה, שכל שירות בארגון ההגנה ופעולות

מאורגנות נגד כנופיות ערביות ופולטים ערביים, בתקופה שהחוק קובע,

נחשב כשירות צבאי. אגף השיקום כבר פעל על סמך זאת, כי האנשים מיד

פנו בתביעות; חלק מהתביעות אוטרו, לאחר קבלת אישור מצה"ל, וחלק

נידחו. היו תביעות שהוצדקו, אבל החובעים לא יכלו לקבל פצויים,

היות והפעולות נעשו לאחר ה-30 במאי. מסוים כך, מצאנו צורך להביא

הצעת הארכה עד 31 בדצמבר. זוהי מסתיבה מחוק פעולה שכבר תעשיית.

לגבי אנטי ה"הגנה", ברור שכל אלה

אשר שרתו ונחבלו בתקופת המלחמה ויש להם תעודה על כך מאת מפקח
המחוז, מפקד המקום או איזה שהוא מפקד, נחשבים / כאילו שרתו בז.ה.ל.
כל אלה שהגישו תביעות, באו על סיפוקם. אלה אשר עדיין לא הגישו את
תביעותיהם, זכאים לעשות זאת.

היו"ר ע. גלובמן: לא מענתי כלפי מר בנטוב הענה פורמלית,
אלא טענה מהותית ואני מבין שאינו
מקבל אותה.

כאשר ספלנו בחוק החזרת החיילים
המסוחררים לעבודה, קבענו את המונח "צבא הגנה לישראל", ועל פיו
הלכנו. קבלנו הודעה שכל הנפגעים, או החיילים אשר הפו בסירות
ההגנה, החוק חל עליהם והסתפקנו בהודעה זו, אבל לא כללנו את הנוסח
הזה בחוק. על כל פנים, נצביע את הצעת בנטוב.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת החוק עם ההארכה עד 31 בדצמבר - 5 קולות
בעד הצעת מר בנטוב - 2 קולות.

נתקבלה הצעת החוק עם ההארכה.

ס. בנטוב שומר לעצמו זכות הסתייגות.

בעד חוק הנכים (תגמולים ושיקום) (תיקון) תש"י - 1950 - רוב

התיקון אוסר.

היו"ר ע. גלובמן: אנו עוברים לחוק משפחות החללים (תגמולים
ושיקום) תש"י - 1950.

מסרתי כבר לחברי הוועדה שהמשפחות מבקשות

שהחוק לא ייקרא "חוק משפחות החללים" אלא "חוק משפחות החללים של
מלחמת השחרור". הם אינם מסכימים שיהיה כתוב "תגמולים". אחד מהם
הזיע "הענקה". נסיתי להסביר להם שהענקה פוגעת יותר מאשר תגמולים.
לא יכלתי להכנס אתם לבירור, אבל כאן אני רוצה להעיר כי בשום
חוק לא הכנסנו את המלים "מלחמת השחרור", כי לפי תפסתי, זוהי

הפגיעה, כי ברור שמדובר על נכים, חיילים חולים וחל ים ממלחמת
השחרור.

הגב' וורבר: חוק זה של מספחות החללים אינו חל רק
על מלחמת השחרור. הוא חל לנרי זכויות
של חייל בצבא שלנו ולכן ההגבלה הזו היא הגבלה חמורה מאד. החוק
אינו מתכוון לכך.

היו"ר ע. גלובמן: לא חשנתי שנפתח כעת בוכוח על זה.
אני התכונתי רק למסור לכם את בקשתם
של ההורים הטכולים. אינני מציע לרון על כך כעת. אני מציע שלאחר
סמיעת ההורים, נחזור לרון על ענין זה.

י. גיל: עוד בימי הבריגדה התעורר מושג זה של
"חללים" והתקבל המושג "חיילים שנפלו".
אני מציע שגם כאן נשתמש במושג זה והחוק ייקרא: "חוק מספחות
חיילי צבא הגנה לישראל שנפלו".
אני מציע שבמקום "חגמולים" יהיה כתוב
"תשלומים".

היו"ר ע. גלובמן: נחזור לזה לאחר סמיעת ההורים.
אחמול בשעת הוכוח הכללי, הוסמעה
הצעתו של מר רובין על הגדלת התשלומים. אני מעוניין עכשיו לתת לו
את רשות הדיבור בסאלה הכללית, כי יש לזה תוצאות רבות.

ח. רובין: ברצוני לומר כמה מלים על מבנה החוק.
לא ברור לי למה המבנה המסורבל שקבע
תשלום יסודי. מה שלא יהיה גובה התשלומים, אני מציע לבנות סולם
תשלומים, פלוס תוספת יוקר, לפי אותו הפרינציפ שהוצע כאן.
אני מציע באותם המקומות סמופיעות
צירפות מחוקים אחרים, להכניס את תוכן החוקים. זה הרבה יותר יפה,
יותר טוב ויותר נוח; זה רק מאריך את החוק בכמה סורות, ואין זה
אסון.

אשר לגובה התשלומים, אני חושב שהתשלומים

המוצעים, אינם מטעים את הצרכים. אני חושב שאסה בלי ילדים צריכה לקבל 30 ל"י; אסה עם ילד אחד צריכה לקבל 35 ל"י; אסה עם שני ילדים - 40 ל"י. כלומר, תוספת של 5 ל"י בערך לכל ילד עד ארבעה ילדים. אני חושב שהורים צריכים לקבל 35 ל"י.

לדעתי, המוטג "נצרך" הוא אחד הדברים

האכזריים בחוק. הוא נלקח מחוק הנכים. יש כאן שני קריטריונים: כנצרך נחשב איש נטול כושר עבודה ומחוסר הכנסה. כלומר, בעל כושר עבודה, אם כי מחוסר עבודה, אינו נצרך. אני מציע להרחיב את התמיכות גם להורים למטה מגיל 50 ולנשים למטה מגיל 45, במקרה שאין להם במה להתקיים והחיל אשר נפל תמך בהם. לפי הנוסח הקיים, דבר זה מעורר ספק. אם לגבי המגמה אין מחלוקת, ואני רואה שאין מחלוקת, נמצא ודאי את הנוסח המסותף.

היו"ר ע. גלובמן: אני מציע להפסיק כעת את הישיבה. כאשר קבעתי אתמול בערב את הישיבה, הבטחתי לכמה חברים שנגמור מוקדם ועלי לעמוד בהבטחתי.

הישיבה הנאה תתקיים ביום שני ב-10.30.

אני טוב מזכיר לחברי הועדה שידייקו ויהיו נוכחים במסך כל הישיבה.

י. גוריון: אתמול התאוננו רבים בכנסת על האיחור בהגסת החוק. ידוע לכם יפה שהאיחור הזה לא היה תלוי בנו, כי אנו הגשנו אותו יחד עם חוק הנכים, עוד לפני חצי שנה. אבל לרגל סיבות שונות של ריבוי חוקים וכל מיני עבודות דחופות, החוק הגיע רק היום. אם איננו רוצים שהעבודה תידחה לעוד חודש, אנו חייבים להגיש את החוק לכנסת לאישור עוד לפני פגרת הפסח.

על כן, אני מציע לקיים גם מחר ישיבה ובסבוע הבא ביום שני וביום שלישי.

י. גיל: מחר מתחילים לפני הצהרים את ישיבת המליאה ולא תהיה אפשרות להתאסף. אבל

בשבוע הבא אנו באמת צריכים לשבת גם ביום שני וגם ביום
שלישי, והיו"ר יבקש את מר ספרינצק שיביא את החוק למליאה ביום
רביעי.

ח. כהן-סגורי: בישיבה הקודמת של ועדת העבודה
החלטנו ללא נפתח בדיון, טרם שנשמע
את ב"כ ועד ההורים הסכולים. אני מציע שבאמת ננהג כך.

היו"ר ע. גלובמן: מחר מתחילה ישיבת המליאה בנקר ולא
נוכל לקיים ישיבת ועדה. אנו חייבים
לסמוע את ועד ההורים הסכולים, בטרם נפתח בדיון.
הישיבה הבאה תקיים ביום שני
בשעה 10.30, כדי שיספיקו ההורים להגיע מחיפה ומן העמק.

הישיבה ננעלה בשעה 12.20.